

Logerna Livräddningsborgen, Fredsförbundet, Skönsborg, Hälleberget och Hoppets stråle jubilerar.

Logen Skönsborg på jubileumsdagen.

Från vänster, iklädda regaler: Sven Johansson, Artur Andersson (bakom honom Lars Andersson), Erik Vahlman, Doris Hammarström, Edvin Vallström, Hjalmar Söderlund, J. G. Morelius (L. D.), D. T. br N. O. Englund, Ragnar Andersson, Konrad Lundkvist, Ernst Sundström, Greta Pettersson, Gustav Vahlman, Karl Dahlgren och Ingrid Boström.

Femtioårsjubelierna komma nu slag i slag. Sedan vårt föregående nummer utkom, har ovannämnda loger passat på att fira femtioårsjubileum. Vilket är tillbörligt.

Det är skada att vi icke kunna ägna dessa logers jubileumsmöten ett utförligare referat, såsom de förtjänat. Dagspressen kan givetvis icke detaljreferera våra jubileum, särskilt dessa som begå firandet med enskilda högtidsmöten. Därför vore det vår skyldighet att lämna ett utförligt referat i vår tidning. Men detta kan icke ske i den omfattning som vi själva önska. Vi ha ej råd att utgiva

dagens nummer i mera än 8-tidigt förmat, och det är åtskilligt annat som vi måste lämna plats för.

Vi börja med logen

N:o 172 Livräddningsbojen,

som är förankrad i Svartvik. De höllo sin 50-årsfest den 8 okt. och enligt de sparsamma upplysningar vi erhållit var det fullt hus och god stämning.

I början av mötet överlämnades genom D. T. br. N. O. Englund tjugofem-årsdiplom till str Agda Sundkvist samt brr Oskar Bylin och F. Gävert.

Storlogens ombudsman, br Klas Andersson, höll högtidstalet.

Kommittéerade hade arrangerat förstklassig underhållning: sång, musik och solosång.

Givetvis förekom det tal i långa banor. Br Klas Andersson talade för Storlogen, D. T. för distriktslogen, Thure Högberg för kretslogen, Ivar Siönäs för Sundsvalls kretsloge, Oscar Sjöbom för logen Stridshjälten, D. I. U. för Alliance, o. s. v. Om gamla tider erinrade brr E. A. Eriksson (logens nuvarande L. D.), Elis Hammarlund och J. P. Lindblom.

Br C. A. Carlsson hade skaldat dagen

till ära — en hyllningsdikt till den jub. logen.

— Dagen efter, alltså söndagen den 9 okt., höll logen

N:o 193 Fredsförbundet

i Östrand sitt jubileumsmöte, även detta synnerligen talrikt besökt. Här hade kommittéerade åstadkommit ett rikt och omväxlande program.

Här inbjöds D. T. att leda dagens förhandlingar.

Vid mötets början uppvaktade ungdomslogen Linnéa och scouterna och bringade logen sin hyllning genom scoutchefen P. O. Nohrman och v. kårchefen Jönsson. D. T. tackade.

Br A. J. Granström höll ett anslående högtidstal.

Till tre av logens medl. överlämnades storlogens tjugofemårsdiplom.

Två av logens förutvarande medl., brr P. Åslund och Verner Hedlund, båda numera bosatta i Östersund, hade inbjudits och även infunnit sig. Dessa minde om gamla tider.

L. D. br August Hansson föredrog en intressant historik över de gångna femtio årens arbete.

Mellan talen förekom rikligt med sång och musik. Br Gustaf Eriksson, Sundsvall, sjöng några livligt mottagna solosånger.

Det hela var stiligt och värdigt.

— Söndagen den 23 okt. kom beramade jubiléet för logen

N:o 228 Skönborg,

som högtidlighölls med ett högtidslogemöte, som logens medlemmar sent skall glömma.

Högtidsmötet öppnades av L. T., som med jubileumsritualens ord erinrade om att »Vi äro rustade att utföra den handling vi ha att utföra» — ljusen tändes, sången stiger: »Vår Gud är oss en väldig borg»...

D. T. br N. O. Englund ledde därefter mötet. K. T. br Harald Lindström intog v. L. T:s plats, därtill inbjuden.

Så följde rec. av fem nya medlemmar. Även här uppvaktade ungdomslogen genom en deputation, som överlämnade blommor.

Br Vahlman sjöng en av br Axel Eriksson skaldad visa om logens medlemmar. Det blev ris och ros...

Nästa punkt på programmet var folkdansuppvisning, utförd av logens folkdanslag.

Så blev det körsång av logens nybildade sångkör.

Några av logens systrar hade förfärdigat och skänkt grundlogen och ung-

domslogen var sin flagga. Gåvobrev överlämnades. D. T. förrättade invigningen och talade om flaggan som symbol för samling — för land och folkrörelser... Det var ett högtidligt inslag.

Br Axel Eriksson föredrog en av honom utarbetad längre historik, som vi varit i tillfälle att taga del av.

I historiken erinras om att logen bildades den 24 oktober 1882 av grosshandl. J. Th. Jakobsson från Stockholm. Antalet chartermedl. var 40. Flera av dessa övergingo från logerna Strid och Frid, Rätt och Sanning, Flink och Färdig och Lyckan. Den 1 febr. 1883 hade logen 131 medl.

Tal. tecknade några minnesrunor över avlidna medlemmar, vilka i livstiden utfört ett gott arbete för logen.

Med första gradens vackra hälsning hyllades några av logens nu närvarande veteraner.

Logen torde ha hållit sina första möten hos br J. E. Vestberg. Vid mötet den 1 april 1883 erbjöd sig br A. H. Ögren att logen skulle få hyra övre lägenheten i hans gård. Detta antogs. Den 15 juli samma år beslöts att bilda en byggnadsförening och den 17 aug. beslöts att hyra övre våningen i fastighetsföreningen Fredriksborg för en hyra av 225 kr. pr år. Den 9 sept. 1888 beslutade logen att hyra ut sin nuvarande lokal till bostadslägenhet och flytta sina möten till Heffners skola. Den 2 mars året därpå var man redo att sälja lokalen. Den 18 febr. 1890 fick br Joh. Nilsson i uppdrag att »fara till Laxsjön» för att inköpa tomt av Erik Andersson från Skönsberg, vilken befann sig där i skogarna på timmerhuggning. Den 21 febr. konstituerade sig styrelsen. Samma dag skrevs köpekontrakt. För 850 kr. åtog sig A. J. Zetterström från Dalarna och A. P. Johansson från Västergötland att uppgöra huset. Den 22 juni 1890 inflyttade logen i sin nya lokal.

Vi få ej tid att vidare följa lokalens historia under »nyare tid». Historiken innehåller vidare data för bildandet av barnloge, bibliotek, sjukkasse, etc.

Logen hade sitt största medlemsantal 1930 med 288 medl.

Logen har fyra fonder.

Under de femtio åren ha hållits 2,330 protokollförda möten. Inkomsterna under samma tid 27,065:— och utgifterna 26,348:—.

En lång rad av tal följde — allt ägnat åt den jubilerande logen.

Mötet avslöts med sången »Herre signe Du och råde»...

— Logen

N:o 158 Hälleberget,

Södermalm, Sundsvall, har tidigare begått sitt jubileum tillsammans med logerna Rätt och Sanning, Flink och Färdig, Lyckan och Harmoni, men har nu firat händelsen mera privat. Detta skedde den 23 oktober.

Logen inledde då den egentliga arbets-säsongen med ett åminnelsemöte av de 50 åren som gått, samtidigt den inledde sitt andra halvsekel. Från distrikträdet närvar D. V. I. br Erik Olsson, Wivstavarv.

Mötet öppnades av L. T. br. B. W. Lundberg, vilken med några ord hälsade deltagarna i mötet välkomna, därvid särskilt vändande sig till br. Olsson och övriga inbjudna. Därefter överlämnade han ordförandeklubban till br Olsson, som även intog ordförandeplatsen och ledde dagens förhandlingar. 3 nya medlemmar ingingo i logen. Efter kafferast vidtog högtidsprogrammet, vilket inleddes med ett par pianosolin av br T. Ekenberg varefter br John Mattsson, acc. av br Ekenberg, sjöng tre sånger, vilka prestationer mottogs med livligt bifall.

Tre av logens medlemmar, brr Erik Larsson och Otto Karlsson, samt str Mathilda Karlsson, fingo därefter mottaga tjugofemårsdiplom, varvid br Erik Olsson beledsagade utdelningen med några erkännanshetens ord till de diplom-mottagarna.

Efter diplomutdelningen besteg br Erik Olsson talarstolen och höll ett anslående högtidstal, i vilket han särskilt poängterade nödvändigheten av största möjliga aktivitet i nykterhetsarbetet. Han minde om föregångarnes kamp för framförandet av nykterhetsidéen, hur denna idé tack vare deras strävan slagit igenom och nått fram till vad den nu var. Varnade för att låta arbetet endast bli synliga ord på rapportblanketter och i årsredogörelser, och lade särskilt ungdomen på hjärtat att stå fasta och i stället för att vika tillbaka alltid tränga sig framåt. Talet mottogs med hjärtligt bifall.

Programmet utfylldes dessutom av musik av Denckertska kapellet samt unison sång.

Logen Hoppets Stråle

i Kungsnäs, Selånger, firade sitt 50-årsjubileum med en den 30 okt. hållen offentlig fest.

L. T. br Jönsson höll hälsningstalet, varefter hrr Scott och Berglund utförde några musiknummer å fiol.

D. T. br Englund hade erhållit inbjudan till mötet och höll så högtidstalet, vilket mottogs med stort bifall.

Smått och gott.

Jag var härom dagen och hälsade på hos logen Vivian.

Det hade varit öppningsceremoni — det gick med precision.

Några senkomna anmälde sin ankomst på det sedvanliga sättet. Vakten öppnade och in träder några av logens yngre medlemmar och placera sig i en rad framför f. L. T. Som på ett givet kommando hälsade samtliga på en gång — handen höjdes till hälsning och försäkran: jag har varit trogen mitt löfte sedan vi sist träffades.

Denna lilla, enkla »akt» gjorde ett gott intryck. Den bevisar att det finnes god moteskultur.

Alla nyingångna medlemmar erhålla i logen Skönborg 1 ex. av Reformatorn. Redan från första stund bli medl. sålunda förtrogna med ordensorganet.

I andra loger lämnar man också ett ex. av distrikttidningen.

Må detta finna efterföljd i alla loger.

Hur man icke skall ordna ett föredrag, det har vi fått bevis på från L. socken. Givetvis var det inte en loge, som stod för rusthållet. Åtminstone den gången. Vi hade anmodat en person därstädes att hyra lokal och affischera. Personen ifråga är nykterhetsvän och ordf. i någon samarbetskommitté. Den del av socknen, där föredraget skulle hållas, är känt för smuggling och onykterhet, varför det skulle vara högst önskligt att få så mycket folk som möjligt till föredraget. Men vederbörande anordnade samma tid ett annat möte strax intill, och det bar sig icke bättre än att det också blev andra möten i samma veva. Och nere i byn, där logen fanns, blev det bal. Så godtemplarna kunde väl inte komma för det evenemanget.

Resultatet blev — inställt. Den dagen kostade Storlogen och distriktlogen ett par tior, helt bortkastade.

Som en illustration till ovanstående kan nämnas att i den byn det här ovan var fråga om var det bal. Och vid den balen slog man sönder 23 kaffekoppar. Det var tydligt att glädjen stod högt i tak. Nog bör de ha tålt ett nykterhetsföredrag, alltid.

Nu vid de alla jubilerarna har man behov att anlita arkivet. För att forska i skrifterna. Men det är inte alltid »skrifterna» är på sin plats. Logens protokoll är en värdefull tillgång för kommande tider — där är logens historia skriven.

Varje loge bör i tid ordna med sitt arkiv. Och register uppläggas över de viktigaste dokumenten.

Jon på Hillsta.

En intressant historik hade utarbetats av br Alfred Hofling.

Mötet omväxlade f. ö. med musik och sång. Tillslutningen var god och logen har heder av sitt jubileum.

Till

Ungdomslogerna!

(Föredrages i ungdomslogen.)

Intendenter! Medlemmar!

Skolidrottstävlingarna ha varit roliga, intressanta. I trekamp har det tävlats mellan u. l. medlemmar. Pojkarna och flickorna ha med levande intresse gått in för »resultat» i dessa grenar. Det har varit fullt av spänning, det har gett kraft och härdat.

Fjärde kvartalet skall vi göra till tävlingens kvartal om goda prestationer i vårt ungdomslogearbete. Alltså färdiga till start.

Poängberäkningen sker efter följande:

Ökning av medlemsantalet 1 poäng för varje ny medlem.

Arbete i u. l. 1 poäng för varje möte, utflykt, lektion.

2 poäng för varje off. möte, fest.

5 poäng för varje rapport (kvartals- och års-) som inkommer till D. I. U. i stadgad tid.

3 poäng för varje ungdomslag eller scoutkår, ungdomsbibliotek.

Daggdroppen 5 poäng för varje årspre. ex. 1933.

2½ poäng för varje halvårs pre. 1933.

Snöbollen 4 poäng för varje försålt ex. julen 1932.

Poängsättningen sker enligt 4:de kvartalets rapport.

De tävlande delas upp i följande klasser:

Klass 1 ungdomsloge med över 150 medlemmar;

Klass 2 u. l. med 100—149 medl.

Klass 3 u. l. med 75—99 medl.

Klass 4 u. l. med 50—74 medl.

Klass 5 u. l. med 25—49 medl.

Klass 6 u. l. under 25 medl.

Priset för bästa prestation må än så länge vara en hemlighet men äran skall ges i I. O. G. T.-Bladets poängtabell och bästa ungdomsloge skall få sitt konterfej i »Bladet».

ARBETA!!

Eder Fridolf Persson,

D. I. U. — Essvik.

Från D. I. U.

Daggdroppen—Snöbollen!

Att Medelpad, procentuellt räknat, endast står på 24:de plats ifråga om Daggdroppens spridning är icke avgörande för oss då vi nu för nästa år skall göra en framstöt för tidningen. Det avgörande är: Vi erkänna Daggdroppen som en synnerligen god missionär i vårt ungdomsarbete, men vi ha glömt att omsätta detta vårt erkännande i praktisk handling. Handling är vad som nu måste ske.

Tidningen underlättar arbetet nämnvärt genom gratisprenumeration under en månad i höst, vilket jag verkställt i största möjliga utsträckning.

Daggdroppen anordnar dessutom en prenumerationstävlan där de åtta främsta distrikten erhåller pris. 120 ungdomsloger erhålla även pris. Låt det bli både poäng och pris!

D. I. U.

Födelsedagar.

60 år fyller br Johan Nilsson, logen Skönborg, den 14 nov.

60 år fyllde den 19 okt. br O. J. Carlsson, logen Skönborg. Sångkören uppvaktade bl. a.

70 år fyllde den 23 okt. br Joh. Larsson, Sundsvall. Hyllningarna voro många. Jubilarens insats i nykterhets- och andra sociala rörelser förtjänar erkännande. Vi gratulera!

Brusta länkar.

Br Ernst Bergsten, L. D. i logen Segerns banér har avlidit i sin bästa ålder. Den avlidne var i livstiden varmt hängiven sin loge — ett föredöme för andra. Vile han i frid!

Br C. O. Carlström, medlem av logen Rätt och Sanning, avled den 19 okt. Vile han i frid!

Blomsterhandeln

Linnéa

Kyrkogatan 14. (Hotell Knaust).
Telefon 1517. Bostaden 1230.

Några profiler från jubiléerna.

A. J. Granström,
Fredsförbundet.

Aug. Hansson.
Mångårig L. D. i Fredsförbundet.

H. Svensson,
Fredsförbundet.

Abr. Sundberg,
Logen Hoppets stråle.

E. A. Eriksson,
Mångårig L. D. i Livräddningsbojen.

Märta Höfling,
Hoppets Stråle.

Från Distriktsrådet.

Uppmarschkvartalet nov.—jan.

Till samtliga L. D. har utsänts följande cirkulär:

1. Storlogens »Meddelande och program» ang. uppmarschkvartalet,
2. Förteckning å arbetsmateriel för d:o,
3. Distriktlogens cirkulär n:o 1.
4. Samtidigt utsändes det sedvanliga kvartalstrycket jämte lösen till de loger som äro berättigade att erhålla densamma.

Vi hoppas, att dessa cirkulär redan behandlats, då detta läses.

Ingen enda av distriktets loger få saknas i detta uppbåd. Alla loger kunna fullfölja den plan som O. T. uppgjort till ledning för uppmarschkvartalets arbete. Till arbete över hela linjen!

Jul- och Nyårshälsningar

komma även i år att införas i I. O. G. T.-Bladets december-n:r. Priset blir samma som förut, endast 25 öre.

Kommittéerade bör genast utses, om så ej redan har skett.

Listor för anteckning har utsänts till alla loger samt några enskilda medlemmar. Gör vad ni kan för denna sak. Tidningen behöver det stöd ni kan giva den.

Plan för fru Elsa Elghams föreläsningar

återfinnes å annat ställe i dagens nummer. Dessa föreläsningar anordnas i samarbete med Vitabands-avd., där sådan finnes. Vi mana våra loger att väl förbereda dessa möten.

I. O. G. T.-Bladet 1932.

Räkningar har utsänts till logerna å hittills utkomna n:r av tidningen. Då vi ha stora utgifter att gälda nu i dagarna, bedja vi de loger, som ännu icke ha sänt likvid, att snarast verkställa detta.

Fru Elsa Elgham

känd och uppskattad särskilt för sin verksamhet för Vita Bandet, kommer att besöka några av distriktets loger. Samarbete är inlett med de olika lokalavd. av Vita Bandet, där sådana finnes. Säkert skall detta samarbete betyda åtskilligt för oss, om logerna verkligen går in för att ernå bästa möjliga resultat av turnén: Följande platser besökes:

- 25 nov. Alby.
- 26 » Torpshammar.
- 27 » Stöde.
- 28 » Sundsvall.
- 29 » Ängom, Njurunda.
- 30 » Nyvik.
- 1 dec. Vivstavarv.
- 2 » Karlsvik.
- 3 » Hässjö.
- 4 » Häre kl. 4 e. m.
- 4 » Byn, Liden, kl. 7 e. m.

Mötena anordnas offentliga. Inbjudan till lärare, präster, kommunalmän, etc. bör göras.

Fru Elgham är godtemplare.

Vid *Julbrasan*, vår Ordens jultidning, har i dagarna utkommit, meddelar Reformatorn. Vi ha ännu icke sett den, men på goda grunder torde den även i år vara mycket läsvärd och flott illustrerad. Vi äro vana att få den så... Priset är det vanliga, 1: 25, vilket är billigt. Vi hoppas, att samtliga godtemplare i vårt distrikt skaffar sig den på julbordet.

Nykterhetsfolkets kalender är i antågande. Mera behöva vi inte säga. Anteckna Eder för ett ex. hos logens ombud.

I Rosengård, flickornas julbok, är en julpublikation, som redan hamnat på vårt bord. Den innehåller elva berättelser och är rikt illustrerad. Vi rekommendera den till det bästa. Priset är endast 1 kr., vilket är lågt.

Julafton, den liksom »I rosengård» utgiven på Lindblads förlag, har även utkommit i bokhandeln. Omslagsteckningen, utförd av Artelius, är i färger och guld. Övriga illustr. vackra och innehålllet gediget. Pris 1: 40.

Lämpliga presentböcker. De från vårt förlag utgivna böckerna Edv. Wavrinsky contra Johaniterna, Olov Bergström och Godtemplarorden samt Carl Hurtig och Hickmaniterna, äro synnerligen lämpliga som presenter. Beställ redan nu. Skriv till Oscar Eklunds förlag, Stockholm.

för 1933. Vi hoppas, att dessa listor kommit till användning och att samtliga loger redan påbörjat arbetet för att mottaga beställningar å I. O. G. T.-Bladet. Vi hoppas få återknyta bekantskapen med våra gamla prenumeranter samt att vinna många nya. Det är tidningen värd. Och vi behöva också tidningen för vårt arbete.

Det är ingenting som hindrar att enskilda medlemmar emottaga beställningar och invända dessa till I. O. G. T.-Bladets exp., Sundsvall, jämte likvid i postgiro n:r 77248.

Priset är 1: 25 pr år vid direkt försändning i utgivarekorsband.

Då 10 ex. tages under en adress är priset 1: — pr ex. och år.

60 år.

Str Edla Nordberg är ungdomen själv, trots sina 60 år, dem hon f. ö. uppnår den 6 nov. Men så har hon under många, många år tjänat de ideella rörelserna med offervilja och varmhjärtat intresse och sådant skänker ljus livssyn och framtidstro. Den som tror på framtiden och människorna, den blir rikare i sitt inre. Glöden tänder, glädjen smittar.

»Hell den som fått sitt hjärta tänt!» Och inte glömmet att hålla lågan vid liv. Den konsten har jubilaren icke glömt. Redan 1885 kom hon med i Svenska nykterhetsällskapet i Skellefteå — födelsestaden. Och sedan dess har hon varit sin ungdoms föresats trofast. Anslöt sig till godtemplarorden 1890. Överflyttade sitt medlemskap på logen Rätt och Sanning 1908. I denna loge har str Nordberg varit som självskriven ledamot av sjukvårdskommittén. Och ändock har distriktlogen dragit nytta av hennes tjänster i samma uppdrag. Att räkna upp alla tjänsteuppdrag hon haft under årens lopp kan gärna inte ifrågakomma. Vi ha inte utrymme till det.

Str N. har varit med i Vita Bandet sedan 21 år tillbaka. Kassör där i tio år. Till sist kunna vi nämna att hon varit värdare i fattigvården i över tio år.

Hell den som fått sitt hjärta tänt!

Extra Distriktlogemöte

för gradens meddelande hålles hos logen Framåt i Viken, Fränsta, söndagen den 4 dec. kl. 4 e. m. Detta möte är närmast anordnat för medlemmar från logerna i Borgsjö och Torps kretsloger.

Gradavgiften är 3:—. Gradansökningar inlämnas till D. T. strax före mötets början.

I samband med detta extra distriktlogemöte har logen Framåt sitt jubileumsmöte.

I. O. G. T.-Bladet för 1933.

De medverkande vid årets samlingsdagar erhöilo anteckningslistor för beställning av distrikttidningen

Plan för den inre missioneringen inom Lidenskretsen.

Distrikträdet har uppgjort följande plan för inre missionering för följande loger:

Den 12 nov. logen Fridsam, Holm.

Den 13 nov. logen Skansbanéret, Järkvitsle.

Den 13 nov. logen Vaksam, Byn.
Den 19 nov. logen Folkets lycka, Hallsta.

Den 19 nov. logen Samfundets stöd, Häre.

Logerna torde tillse att dessa möten erhålla största möjliga tillslutning.

Distrikträdet svarar för en eller tvenne representanter vid dessa möten.

Hembygdsforskning.

På hembygdsrörelsens program står även hembygdsforskningen. Denna vill klarlägga bygdens liv så långt tillbaka forskningen kan nå. Den är också en nödvändig betingelse för en god hembygdsvård. Men forskningen kräver material. Man har frågat sig, om det inte är oriktigt att beröva hemmen deras minnen och överföra dem till t. ex. en gammeldgård. Bli icke därigenom hemmen fattigare? Den som är varmt fästad vid sina gamla minnen och vårdar dem och kanske även känner det smärtsamt att skiljas från dem bör — åtminstone i de flesta fall — behålla dem. Men man kan ej i hemmen i alla tider behålla alla minnen, som förtjänar att bevaras. Ett hem får icke bli ett museum. I regel äro också de gamla föremålen i säkrare förvar på gammeldgården än i ett hem. För en framgångsrik hembygdsforskning kräves det också eller är åtminstone önskvärt, att det för forskningen erforderliga materialet finnes samlat. Även om de olika byarna och vissa hem blivit fattigare på minnen genom att sådana lämnats till gammeldgården, har dock hela socknen och således varje hem i socknen blivit rikare genom att äga tillgång till en gammeldgård.

Man har också frågat sig, huruvida det icke är oriktigt att beröva de olika bygderna gamla minnen för att överföra dem till större museer, t. ex. landskapsmuseer. Blir icke härigenom bygderna fattigare? Det gäller här liksom i fråga om gammeldgårdarna och mycket annat, att »allt har två sidor». Det måste givetvis anses önskvärt, att de olika bygderna själva ge värn och vård åt sina kulturminnen i den utsträckning detta är möjligt eller ändamålsenligt. Men hänsynen till bl. a. föremålen vård, ekonomiska möjligheter och hembygdsforskningen talar otvetydigt för att vi — vid sidan av gammeldgårdarna eller sockenmuseerna — ha behov av en landskapscentral för kulturminnesvården.

Kunskap, upplysning är hembygdsrörelsens främsta medel i kampen för sina mål, och dessa mål äro att bevara åt kommande släkten minnen av den natur och den kultur, som den moderna utvecklingen hotar att tillintetgöra eller omgestalta, att utforska bygdens historia, dess andliga och materiella liv under gången tid fram till vår, att sprida kunskap om bygden, att verka för att det goda och livsdugliga i de gamles odling föres över i den nya tiden och att genom allt detta stärka och fördjupa hembygds känslan.

Nils Sjödahl.

Stödfonden.

Till varje L. D. har från Storlogen utsänts cirkulär angående stödfonden. Vi hoppas, att detta redan behandlats och att kommitté tillsatts i varje loge för att verka för förslagets realiserande.

Till tjänst för insamlingskommittén lämna vi här följande

P. M.

1. För att underlätta insamlingsförfarandet kommer från Godtemplarordens stödfond, Drottninggatan 55, Stockholm, kostnadsfritt att tillhandahållas numrerade insamlingslistor, försedda med lämplig ingress. Så snart logen behandlat ärendet och insamlingskommitté valts, bör L. D. rekvidrera erforderligt antal upprop och listor. Erfarenheten vid våra insamlingar har visat att helst inga andra än tryckta, numrerade listor böra användas. Listornas ordningsnummer antecknas genom L. D:s försorg i logens protokoll. Varje lista skall efter insamlingen omhändertagas av finanstjänstemännen samt ingå som verifikation i deras räkenskaper och underkastas vederbörlig revision.
2. Insamlingskommittén i de loger, som redan under 1932 deltaga i Stödfonden, böra lägga 1931—1932 års insamlingslistor till grund för arbetet. E-huru bidragsteckningen å dessa anses prolongerad om annorlunda ej meddelats, bör bidragstecknarna för säkerhets skull anmodas förnya teckningen.
3. Tecknandet av bidrag bör vara avslutat före den 1 dec. och en första inbetalning verkställas före nämnda datum. Logen bör nämligen verkställa prenumeration för sina medlemmar före den 15 dec., så att tidningen kommer dessa tillhanda från årsskiftet. Därför måste logen insända ett belopp, motsvarande halva prenumera-tionsavgiften (1:50 kr.) till stödfonden före den 15 dec. Denna första inbetalning före 1 dec. är således nödvändig, om logen inte kan ur sin kassa förskottera beloppet. Återstoden av tecknade belopp skola vara inbetalade till logen före 1 febr. 1933. Före 15 februari skall nämligen återstoden av prenumera-tionsmedlen, kr. 1:50 pr prenumerant, jämte logens egen avgift insändas till stödfonden.
4. Logens avgift till stödfonden, utöver prenumera-tionsmedlen, är kl. 3:— för loge med högst 75 medlemmar och kr. 5:— om medlemsantalet är högre än 75. (Loge med 50 medlemmar

Studiearbetet.

Om våra logers ungdom och S. G. U.-avdelningar stå tveksamma inför valet av studieämne, välj då Esperanto. Ett intressant ämne, som alldeles säkert giver ett gott resultat, därest studiearbetet bedrivs målmedvetet. Har ni icke tillgång till kunnig studieledare, rekvidrera då Svenska Esperantoförbundets, post-fack 698, Stockholm 1, korrespondens-kurs, som lämnas gratis, endast läroböckerna behöva betalas. De kosta 1 kr.

Breven rättas även gratis mot bifogande av porto.

Slut Eder så samman i en studiecirkel, 4—5 st. eller flera deltagare och arbeta gemensamt.

För stadens och förstädernas godtemplarungdom rekommenderas att deltaga i den kurs, som börjar den 15 januari 1933 här i staden, med hr Tibor Czitrom från Ungern som lärare.

Härom mera i nästa nummer.

C. W. Sjögren.

För amatörteater och uppläsning.

Teater:

Frestelsen (4 personer) pris 1:—.

Skärgårdsliv (9 pers.) 1:50.

Karlsson får Amerikaarv (8 pers.) 1:50.

Folket på Sörgården (9 pers.) 1:50.

Axéns dubbelgångare (7 pers.) 1:50.

Sommargästerna på Sjöholt (9 personer) 1:50.

Kärlek på Österö (6 pers.) 1:25.

Violas friare (6 pers.) 75 öre.

Tänd rampluset, revysketcher, 1:—.

Mot bättre tider, nyårstablå, 75 öre.

För uppläsning:

Några olika sorter med omväxlande innehåll. Pris: 65 öre, 1 kr., 1:25 pr ex.

Dessa böcker kunna erhållas å D. S.-exp. (samma hus som Nordéns Varuhus).

Alltför ofta får spriten ännu hos otaliga arbetare släcka ut de känslor, som framför allt annat skulle föra organisationens bräcka mot klassamhällets murar.

Anders Örne.

betalar alltså för 30 prenumeranter kr. 90:— jämte en avgift till stödfonden av kr. 3:—, tillsammans 93:— kronor.)

Beträffande prenumera-tionsförfarandet hänvisa vi till det nämnda cirkuläret.

Anna och Sven.

Sven är L. D. i logen Excelsior och går fullt upp i arbetet för logen. Han har god hjälp av Anna. Arbetet går som en lek och är så intressant.

Sven kan nog mulna till någon gång när uppdragen i logen blir väl många. »Ingen gör det så bra som Sven», är den vanliga låten. Och därför kan han icke säga nej. Blevo andra tvungna att åtaga sig något uppdrag, så skulle de säkert utföra det. Sven är kanske allt för villig.

Härom dagen fick Sven »en massa papper» från Storlogen och ett cirkulär från distriktlogen. Och allt det där måste han plöja igenom på logen.

— Det där kan vi väl ordna om ändå, utan att behöva diskutera det i logen, tyckte Sven.

— Ja, det kan tyckas så, när jag och du ändå får ordna med det i alla fall, svarade Anna. Men ser du, alla medl. måste bli i tillfälle att sätta sig in i vad det egentligen gäller. Det talas om I. O. G. T:s uppmarschkvartal, men huru många är det egentligen som vet något närmare om det speciella arbetet. Alla medlemmarna måste bli delaktiga i uppgiften och få känna ansvaret.

— Det kan vara sant. Men blir det inte du och jag som får göra upp arbetsprogrammet, bestämma mötestider och i vissa punkter bli de ansvariga?

— Även om vi måste vara med i kommittén för att sätta igång det hela, såsom Storlogen tänkt sig det, så skall vi försöka få med några andra av medlemmarna. Och får de bara lite grepp på vad det gäller, tror jag att medl. skall finna större intresse att arbeta för logen.

Sven var envis.

— Det där uppmarschnumret som Reformatorn utger, blir det inte jag som får driva igenom beslutet i logen och kanske garantera att logen får igen sina pengar. Du vet ju vad logen är knuslig så fort det gäller agitation och dylikt. Är det inte lika bra att vi ta hem 50 ex. på egen risk och utan att »bråka» med logen?

— Logen måste läras varför den skall

I galopp.

(På känd melodi.)

Nils Månsson to' bläsa och åkte in te'
sta'n

För att brännvin te' jula köpo opp,
Men dä va' hisklit kallt, så han frös i
varje lem,

Och hästen gick framåt uti galopp.

Och när som Nils Månsson te' stadspor-
ten kom,

Blev han gla'er uti hela sin kropp
Och titta uppåt tornet, att se va' klocka
va',

Och bläsa' gick fram gatan i galopp.

Och när han i kvarteret fått hästen sätta
in,

Tog han krusen ur åkedonet opp.
Och strök sig se'n i skägget och smac-
kade med mun

Och sprang te' magasinet i galopp.

Där köpte han sig brännvin, bestämma
litera

Nu för tillfälle, är ja inte kropp.
Men rockskörta sto liksom segla på ett
skepp,

För han gick sej därifrån uti galopp.

arbeta. Den skall missionera, genom föredrag, cirkulär o. dyl. Då skall vi också sprida Ref. uppmarschnummer till utomstående. Det är vår skyldighet, tycker jag.

Svens envishet höll på att flykta. Anna hade rätt. Hon var nog tösen hela dagen.

— Tänk, sade han, nu får vi verkligen slå ett ordentligt slag för logen. Nu skall vi gå in för att Storlogens plan i alla delar blir fullföljd. Det är den värt. Vi skall ha med alla logens medlemmar i arbetet. Vi skall skaffa många nya medlemmar. Logen Excelsior skall göra skäl för sitt namn: alltid framåt — uppåt.

Mätte alla Svennar och Annor i distriktets loger tänka och handla på samma sätt.

Eijohn.

Och kommen te kvarteret, så drack han
ur ett krus,

Och si, det blev för honom nästan stopp,
Att kunna styra bena — nej både bak och
fram

Och åt sidorna det gick uti galopp.

Te' sist han kom på lasset, och hem det
bar i väg;

Och han hurra och skrek tjo, hi och hopp.
På vagnen hjula snurra som vinga på e'
kvarn

Och mätta' ho' gick framåt i galopp.

Och backar upp som ned och på jämna
även så

Fick det gå, så han ej så' träatopp,
Men i en krök det stjälppte och skackla
gick i kras,

Och hem gick mätta' ensam i galopp.

När bläsa' kom hem, blev Nils Mån-
s mora rädd

Och skrek te' och sprang dit i nå'ra hopp,
Där lå' Nils-Måns på rena, och bränn-
vinet det rann

Ur krusena te' diket i galopp.

Och när han blev nykter, ty ingen skada
skett,

Sad' han: brännvin jag köper ej en
dropp',

Så länge som jag lever och har mitt namn
Nils-Måns.

Och heller aldrig kör jag i galopp.

Jöns.

»Byagitation». Logen Vivan har utsett ett par medlemmar, som fått i uppdrag att besöka några »avlägsna» platser i Timrå socken. Flygblad har inköpts från Oskar Eklunds förlag, Stockholm. (Dessa kosta endast 1:25 och 1:50 pr 100 st.). Försöket har lyckats bra, rapporterar K. T. och de ämna göra om »byresan».

Varje loge har säkerligen »obruten mark», där husagitation, föredrag etc. går att anordna. För dylik vilja vi rek. förlagets flygblad och affischer. Priset å de sistnämnda är 1:— för 10 st., 3:50 för 50 st. Köp hem en sats litteratur (flygblad, affischer och reklamkort) för t. ex. 10 kr.

På 50-årsdagen

som ock på andra bemarkelsedagar uppvaktar Ni
bäst med en HEDERSGÅVA från

Hovjuvelerare HALLBERGS

Sundsvall - Tel. 3650.

GODTEMPLARE!

Vid förefallande behov vänd Eder med förtroende till

L. HÜLPHERS

Glasmästeri & Ramfabrik

Köpmang. 17. Sundsvall. Tlf. 4081.

Adressförteckning å Distriktlogens tjänstemän.

- D. T.: kommunalkamrer N. O. Englund, Njurunda, tel. 71.
- D. R.: handl. S. Piranberg, Ljunga-
verk. Tel. 58 Johannisberg.
- v. D. T.: järnvägstjänsteman E. E. Sundström, Storgatan 55, Sundsvall.
- D. I. U.: arb. Fridolf Persson, Essvik.
- D. S.: dir. John Nordén, Sundsvall. Tel. 2121. (Exp. samma som Nordéns Varuhus, Västra Esplanadgatan 10). I. O. G. T.-Bladets red. och exp.
- D. Sk.: inspektionskonstapel J. A. Olsson, Södermalmsgatan 34, Sundsvall. Tel. 1180.
- D. St. L.: arb. Helge Lindqvist, Fjåls glasbruk, Stavreviken.
- b. D. St. L.: folkskoll. F. E. Larsson, Östrand. Tel. 93 Vivstavarv.
- D. V. I.: arb. Erik Olsson, Vivstavarv. Tel. 120.
- D. K.: fru Ingrid Söderbom, Fredsgatan 10, Sundsvall. Tel. 3199.
- D. M.: lagerbokhållaren A. Th. Lindeman, Vallgatan 9, Sundsvall. Tel. 4811.
- f. D. T.: riksdagsmannen A. J. Granström, Sund, Sundsbruk. Tel. 88 Sund.
- Ombud för Nödhjälpsfonden: D. S.
- Ombud för Reformatorn: arb. Axel Nordin, Tunadal, Sundsvall.
- Sjukvårdskommittén:** fru Anna Olsson, Köpmangatan 5, Sundsvall. Fru Elin Östberg, Tjarnngatan 13, Sundsvall. Tel. 1176.
- (OBS! Sjukbud bör meddelas snarast möjligt.)
- Postgiro:** Medelpads Distriktloge av I. O. G. T., Sundsvall. Postgiro-nummer 7715. — Till I. O. G. T.-Bladet, Sundsvall. Postgiro-nummer 77248. — Till D. S. John Nordén, Sundsvall. Postgiro 72182.

Ordenssyskon!

Köp Edra

Charkuterivaror, kött, fläsk, konserver

m. m. i

E. WALLSTRÖMS Charkuteriaffär,

Haga. Tel. 2710.

Allt blir som nytt

efter kemisk tvätt och pressning hos

Dagmar Satz & Son.

Storgatan 54. Tel. 4870 (f. d. Slakteribolaget).

Order från landsorten exp.

Sveriges Rikssjuk-kassa.

LANDETS STÖRSTA.

Anslut Dig till densamma genom Lokalavdelningen i Sundsvall. Begär upplysningar från dess kassör, hr O. Olsson, Långgatan 43, Sundsvall. Tel. 3440.

Uppbördsmöte andra söndagen i varje månad.

Lokal: *Godtemplarlokalen, Köpmangatan.*

Picot, Hålsöm, Stoppning

utföres fort, väl och billigt.

Plisseringar

emottagas.

Rt. 1944 Nordbergs Rt. 1944

När Ni besöker Sundsvall, bo på
Hotell PARK

Kyrkogatan 6. Telef. 2592.

Tyst läge. Propra, nyrenoverade rum fr. kr. 3:—, 3:50.
Dubbelrum 5:—, 6:—. Ny regim.
Inneh. Greta Bohman.

Godtemplare å till **Gamla Godtemplarkaféet**

som är känt och välkänt för sitt goda kaffe och bröd.

Ny, trevlig lokal. Rådhusg. 11.
Mitt emot Folkets Hus.

Öppet 7—9, lörd. o. sönd. t. 10 e. m.
Telefon 3686.

Festkommittéerade!

TOMBOLOR och
BASARSATSER
beställes fördelaktigt i

Varuhuset NORRLAND

Torgg. 3. Tel. 1768.

Leverantör till de flesta festerna och basarerna i distriktet.

Tiil uthyrning finnes flera sorters spel.
gevär m. m.

Nya Begravningsbyrån

Linnéa Ljusberg

Rådhusgatan 9. (K. F. U. M:s hus).
Telefon 1230.

Så ska' vi ha't!

Hos **ENGELFELDTS** ska vi ta't!
MÖBLER, MATTOR och GARDINER.